

Mojmírovčan

Časopis obce
Mojmírovce

NEPREDAJNÉ
ROČNÍK XXVI.
ČÍSLO 10
OKTÓBER 2020

- Príhovor
- Oznamy
- Samospráva obce informuje
- » Poplatok za rozvoj
- Zaznamenali sme
- » Seniori športovali
- » Deň nášho chleba
- » 21. ročník Memoriálu Františka Erniholda
- » Z histórie motorizmu
- Zo života škôl
- » Regionálny deň
- » Čítanie v školskej záhrade
- Zaznamenali sme v obci
- » Posviacka krížovej cesty
- Rozhovor
- » Kreativita, čo prináša radosť všetkým
- » Spoznajte sa
- » Kreativní ľudia nášho regiónu
- Regionálne múzeum
- » Ľudová hračka inšpiruje
- » Sviatok Panny Márie Ružencovej
- Inzercia

Titulka:

Posviacka krížovej cesty
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Zrno múdrosti:

Svet nie je tak jedinečný, ako si predstavujeme, je ešte jedinečnejší, ako si vieme predstaviť.

Haldaneho zákon

**Mojou obcou sú
MOJMÍROVCE**

Vážení čitatelia,

rok 2020 sa pomaly preklopil do svojej poslednej štvrtiny, pričom pre všetkých predstavoval a ešte stále predstavuje náročné obdobie. Súčasný dianie u nás a v zahraničí nás učí vnímať svet naokolo a skutočné hodnoty snád' intenzívnejšie ako inokedy.

V októbri si pripomínáme úctu k starším ľuďom, ktorí si zaslúžia vďaka za všetko, čo počas aktívnych rokov v práci robili a často i naďalej na dôchodku robia pre našu spoločnosť. Aj v našej obci patria dôchodcovia k najaktívnejšej skupine obyvateľstva. Mali by sme si uvedomiť, aké dôležité je učiť sa od našich starších, aké dôležité je byť ohľaduplným nielen voči sebe, ale aj voči svojmu okoliu.

Zaujímajte sa, pýtajte sa. Nepodceňujte ani súčasnú situáciu s vývojom pandémie na Slovensku a majme pritom na pamäti aj našich seniorov. Súdržnosť je to, čo počas celej histórie vyslovene zachraňovalo našu civilizáciu pred všetkými nebezpečenstvami zvnútra aj zvonku. Dôkazom toho je napríklad aj víťazstvo v námornej bitke pri Lepante v roku 1571, kedy Európa dosiahla významné víťazstvo nad rozpínajúcimi sa Osmanmi. Stalo sa tak 7. októbra, ktorý sa stal sviatkom Ružencovej Panny Márie. Pápež Pius V. vtedy zveril celý kresťanský svet okrem vojnových galér aj Panne Márii v podobe modlitby ruženca. O pôvode modlitby ruženca a o úcte k Panne Márii u nás sa dozvieme viac v rubrike regionálneho múzea. Nemenej zaujímavou témou je posviacka novej krížovej cesty autorky Emilie Brathovej, ktorá sa nachádza pred hlavným cintorínom. Priblížime si aj už tradičnú tvorbu Jozefíny (Justíny) Tulipánovej na našom námestí a dozvieme sa niečo z histórie motorizmu. Do zvláštnej pozornosti by som na tomto mieste chcela dať oznam NTS a MSSČK v Mojmirovciach o možnosti darovať krv 27. októbra v Kultúrnom dome v Mojmirovciach.

Všetkým čitateľom prajem v mene svojom aj v mene celej redakčnej rady veľa zdravia do dnešných aj všetkých budúcich dní.

Tatiana Ivanová
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.
Adresa na zasielanie
príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan
- mesačník obce Mojmirovce

Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce
IČO: 00308269
Telefón: 037/7798268
e-mail: starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:
predseda
Bc. Tomáš Poledník
členovia:
Mgr. Lívia Belanová
Ing. Jaroslav Horváth
Mgr. Tatiana Ivanová
Mgr. Dagmar Kiššová
Mgr. Gertrúda Štrámová
Tatiana Tóthová

Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan:
EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka
- starosta obce
Redakčná rada si vyhradzuje
právo krátiť a upravovať
príspevky.
Neuverejnené a nevyžiadané
príspevky nevraciamy.
Časopis je zverejnený
v elektronickej verzii (PDF)
na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovíč
PANTER PMD s.r.o Nitra,
0905 259 609,
e-mail: studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

**BUĎ HRDINOM.
ZACHRAŇUJ ŽIVOTY**
Prvá pomoc je pre každého a všade

Národná transfúzna služba (NTS) v Nitre a Miestny spolok Slovenského červeného kríža v Mojmirovciach pozývajú všetkých darcov do Kultúrneho domu v Mojmirovciach na odber krvi dňa 27. októbra v čase od 8.00 do 11.00 hod.

Koronavírus na Slovensku nepriaznivo ovplyvnil počty darcov ochotných zúčastňovať sa štandardných spôsobov odberu na pracoviskách NTS. No v nemocniciach sú i naďalej akútni pacienti, ktorí potrebujú k svojej liečbe krv. Z tohto dôvodu NTS opätovne obnovila ambulatné odbery krvi za zachovania prísnych hygienicko-bezpečnostných podmienok.

V tomto období môže prísť darovať krv osoba, ktorá:

- nebola posledných 14 dní v zahraničí,
- nebola za posledných 14 dní v kontakte s osobou, ktorá sa vrátila zo zahraničia, je v karanténe alebo sa u tejto osoby objavili príznaky respiračného ochorenia alebo ochorenia COVID-19,
- nemá alebo nemala za posledných 14 dní niektorý z nasledujúcich príznakov respiračného ochorenia: suchý kašeľ, dýchavičnosť, zvýšenú teplotu, zimnicu, bolesť v krku, hlavy, bolesti svalov, hnačku alebo zvracanie.

Takto overený darca postupuje ďalej na pracovisko a absolvuje štandardný proces darovania krvi pozostávajúci z vyplnenia Dotazníka darcu krvi, vyšetrenia pred odberom, vyšetrenia lekárom a následným darovaním krvi.

Výstava Ľudová hračka inšpiruje

V Regionálnom múzeu Mojmirovce si môžete pozrieť kolekciu drevených autorských hračiek inšpirovaných ľudovými hračkami. Autor Robert Žilík tvorivo nadviazal na námety, tvar, konštrukciu i materiály ľudových hračiek.

Tento projekt bol realizovaný vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia.

Poplatok za rozvoj

Zástupca starostu obce

Mgr. Tomáš Dúbravský
odpovedá na aktuálne otázky
súvisiace s miestnym poplatkom
za rozvoj.

Prečo obec pristúpila k zavedeniu poplatku za rozvoj obce ?

Začal by som poukázaním na všeobecný fakt, že intenzívna výstavba rodinných domov, bytových domov, polyfunkčných a obchodných objektov, ale aj priemyselných a výrobných areálov, respektíve kancelárií súkromných firiem, prináša so sebou nutnú realizáciu súvisiacich a podmieňujúcich investícií. Ako príklad môžeme spomenúť dodatočnú dopravnú infraštruktúru, dobudovanie technickej a občianskej vybavenosti: parkoviská, rozšírenie kapacity čističky odpadových vôd, dobudovanie verejného osvetlenia, kanalizácie, vodovodu a podobne. Realizácia týchto investícií sa presúva na plecia samospráv, od ktorých sa očakáva, že ich budú hradiť zo svojich rozpočtov, formou úverov, prípadne v prechodnom období z eurofondov. Takýto prístup však zvýhodňuje nových obyvateľov alebo nových investorov a zaťažuje všetkých existujúcich obyvateľov.

Preto štát schválením Zákona o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 447/2015 Z.z. umožnil samosprávam, teda obciam a mestám, sa sčasti pripravovať na nárast počtu nových obyvateľov a investorov a

SAMOSPRÁVA OBCE INFORMUJE

kumulovať vo svojich rozpočtoch pri každej novej výstavbe rodinného domu, bytu, či priemyselnej výstavbe, finančne prostriedky z poplatku za rozvoj.

V našej obci bola odsúhlasená zmena územného plánu, v ktorom sme definovali nové lokality na individuálnu bytovú výstavbu (IBV) so značným potenciálom pre nové rodinné domy a nové lokality na služby a podnikanie. S tým samozrejme súvisí postupný predpokladaný nárast počtu obyvateľov, ako aj podnikateľských aktivít s ich potrebami a očakávaniami – chodníky, cesty, verejné osvetlenia, kanalizačné a vodovodné pripojky, zvýšenie kapacity materskej a základnej školy.

V súvislosti s touto novou IBV predpokladáme od nových občanov zvýšené požiadavky na našu infraštruktúru a občiansku vybavenosť, a preto poslanci obce Mojmirovce, po vzore niektorých okolitých obcí, pristúpili na obecnom zastupiteľstve dňa 13. 12. 2019 Uznesením č. 179/14/2019 k schváleniu VZN č. 03/2019 o výške miestneho poplatku za rozvoj v obci Mojmirovce s účinnosťou od 01.01.2020. Jeho výšku sme stanovili v zmysle zákona z intervalu od 3 eur do 35 eur za m² pre našu obec nasledovne: pre stavby na bývanie 5 eur /m² a ostatné stavby 10 eur /m². Poplatok za rozvoj sa týka všetkých nových pozemných stavieb na území obce, ktoré majú právoplatné stavebné povolenie, právoplatné rozhodnutie o povolení k zmene stavby pred dokončením, právoplatné rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby, resp. ohlásenie drobnej stavby. Inými slovami, poplatok za rozvoj sa týka stavieb na bývanie, ďalej stavieb určených na podnikanie (napr. na administratívu, sklady, skleníky a inú zárobkovú činnosť) a potom všetkých ostatných stavieb (garáží, prístavieb, ...). Platí ho investor (stavebník) realizujúci výstavbu určitého objektu pri vydaní stavebného povolenia.

Poplatok sa vypočítava z výmery podlahovej plochy nadzemnej časti realizovanej stavby v m², pričom sa jedná o súčet všetkých miestností v nadzemných podlažiach stavby.

Je dôležité pripomenúť, že podľa vyššie uvedeného zákona podľa §8 ods.1 sa z celkovej podlahovej plochy vždy odpočíta 60 m² a až potom sa počíta samotný poplatok za rozvoj. Napríklad ak niekto stavia dom s rozlohou nadzemných podla-

ží definovaných v stavebnom povolení (podľa projektovej dokumentácie) v súčte 115 m², poplatok sa mu vypočíta iba z plochy 55 m².

Ako obec s týmito finančnými prostriedkami nakladá ?

Vo svojej odpovedi znovu pripomeniem samotný dôvod existencie Zákona o miestnom poplatku za rozvoj. Je ním snaha kompenzovať samospráve zvýšené náklady súvisiace s rozvojom obce, aby sa záťaž novej výstavby nediala výhradne na úkor trvalo bývajúcего obyvateľstva. Výnos z poplatku sa v zmysle zákona môže použiť striktné len na rozvoj obce – ako kapitálové výdavky súvisiace so stavebnými nákladmi na stavbu alebo výdavky na vysporiadanie pozemku. Všetko musí mať účel súvisiaci s infraštruktúrou alebo občianskou vybavenosťou: napríklad stavby pre sociálne, športové alebo kultúrne služby, školské alebo zdravotnícke zariadenia, verejné parky,

SAMOSPRÁVA OBCE INFORMUJE

miestne komunikácie, verejné osvetlenia, technická infraštruktúra. Využitie tento poplatok na rozvoj obce smerom k občanom je hlavným zámerom aj našej obce. Chceme, aby nakumulované finančné prostriedky aspoň sčasti pokrývali zvýšené náklady občanov na umiestnenie detí do MŠ alebo ZŠ, potrebu budovania nových chodníkov, ciest, rozširovania verejného osvetlenia a podobne. V priebehu prvých ôsmich mesiacov sa týmto poplatkom podarilo získať do rozpočtu obce 3.135,- eur. Poplatok aspoň sčasti pokryje niektoré stavebné náklady, pretože napríklad projektované náklady ciest či chodníkov sa pohybujú rádovo v desiatkach tisíc eur a iný stavebný zámer, plánované rozšírenie našej čistiare odpadových vôd, sa odhaduje na takmer 1,0 mil. eur. Samozrejme, našou snahou bude znásobiť tieto prostriedky cez aktuálne výzvy a dotácie, aby sa za príspevia externých zdrojov financovania (mimo rozpočtu obce) urobilo čo najviac výstavby v prospech občanov.

ZAZNAMENALI SME

Seniori športovali

V čase koronavírusu sa obmedzili takmer všetky spoločenské a športové aktivity.

Napriek tejto situácii sa základná organizácia JDS v Lužiankach rozhodla zorganizovať 7. ročník petangu pre seniorov Nitrianskeho kraja. Podporiť ich prišli aj predstavitelia VÚC, okresu a obce Lužianky.

Zo ZO JDS Mojmirovce sa podujatia zúčastnili traja členovia. Napriek snahe a úsiliu o dobré umiestnenie sa im nedarilo. Muži neprešli prvým kolom a jediná žena v družstve sa dostala do semifinále.

Ani tento neúspech nás neodradil a v budú-

nosti by sme radi vytvorili petangové ihrisko, kde by sme mohli zdokonaľovať svoje zručnosti.

Zároveň by sme chceli poďakovať usporiadateľom za príjemnú atmosféru a pohostenie.

AS

Deň nášho chleba

Deň nášho chleba pripravilo DROPiK o.z. už po tretíkrát.

V tomto roku sa podujatie uskutočnilo 20. septembra v obci Veľké Lovce. Dôvodom, že nebolo v našej obci, je rekonštrukcia urminského mlyna. Dúfajme, že v budúcom roku sa nám podarí osláviť náš chlieb v Mojmirovciach. Podujatie sa realizovalo s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Robert Žilík

21. ročník Memoriálu Františka Erniholda

NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

Dňa 12. 9. 2020 sa v obci Veľká Dolina uskutočnili priateľské westernové preteky.

Občianske združenie EQUIFARM RANČ, usporiadateľ pretekov, privítalo 32 jazdeckých dvojíc z nitrianskeho regiónu. Jazdci a ich štvornohí partneri si zmerali jazdecké zručnosti v drezúrnych a rýchlostných disciplínach. Športovému podujatiu sa každým rokom teší stále viac priaznivcov, ktorí

majú radi aktivity v prírode pod holým nebom.

Za pomoc a podporu pri organizovaní podujatia vyslovujeme poďakovanie Nitrianskemu samosprávnemu kraju, obci Veľká Dolina, obci Mojmirovce, Poľnohospodárskemu družstvu Mojmirovce, konkrétne Dušanovi Bégerovi, Ing. Martinovi Pogánovi, Róbertovi Langovi, a mnohým dobrovoľníkom.

Mária Erniholdová

Foto: archív Equifarm Ranč, o.z.

Z histórie motorizmu

Pre členov Veteran Car Club (VCC) Mojmirovce bol v tomto roku mimoriadne zaujímavý 30. máj, kedy si pripomenuli vzácne výročie, 90 rokov od výroby prvého automobilu Tatra 12 Fix limusine.

Tento automobil bol objednaný u výrobcu 30. mája 1930 a zákazník si ho prevzal 16. júna 1930. Vyrobili ho závody Ringhoffer-Tatra a. s. v Kopřivnici, v bývalej Československej republike. Automobil je dnes kompletne zreštaurovaný a bolo mu pridelené historické evidenčné číslo. Objem motora je 1056 cm³, s výkonom 14HP/2800 otáčok/min. Automobil dosahoval maximálnu rýchlosť 70 km/hod., so spotrebou 9-10 l/100 km. Tatra 12 Fix limusine patrí medzi najstaršie automobily na Slovensku, ktoré boli vyrobené v ČSR. Automobil má volant vpravo, pretože do roku 1939 sa na cestách jazdilo po ľavej strane. Po vzniku Slovenského štátu bola jazda presmerovaná na pravú stranu.

K textu prikladám fotografiu, na ktorej sedí za volantom vnuk majiteľa automobilu Jakub, od automobilu mladší o 80 rokov. Nechýba ani malá keramická váza s kvetmi a čokoládová torta.

V pozadí fotografie je opretý bicykel s rámom z bambusových tyčiek. Je to anglický patent predstavený v Londýne v apríli 1894. Bicykel bol vyrobený firmou the Bamboo Cycle Company, ktorá dodávala svoje dopravné prostriedky špičkám anglickej spoločnosti a anglickej šľachte. Bicykle sa vyrábali v pánskom i v dámskom prevedení, pričom na pánsky bicykel sa dali namontovať detské sedačky a stúpačky. Na začiatku výroby sa montovali ráfy kolies z bambusu a pneumatiky boli z plnej gummy. Neskôr prešla výroba na dnešný systém. Bicykle vyrábali aj v anglických kolóniách, kde bol prístup k bambusu.

Pri tejto príležitosti ďakujem všetkým, ktorí mi materiálne pomohli pri zostrojení tohto zaujímavého bicykla.

Aladár Knoll

Foto: Aladár Knoll

Regionálny deň

Mojmirovce sú známe svojou históriou i zaujímavými a hodnotnými kultúrnymi pamiatkami. Práve na bohatosť kultúrneho dedičstva našej obce upriamuje pozornosť Regionálny deň, organizovaný každoročne pre žiakov základnej školy.

V tomto roku sa Regionálny deň uskutočnil 7. septembra, a zúčastnení žiaci zažili pestrú škálu aktivít, počas ktorých sa veľa naučili a spoznali netradičné aspekty dejín a kultúrnych pamiatok Mojmiroviec. Regionálny deň sa na prvom stupni začal čítaním pútavých a tajomných príbehov o strašidlách a strašideličkách mestečka Urmín v podaní bývalej pani učiteľky a regionálnej historičky Violy Haršániovej. Žiaci sa následne venovali kresleniu a svojimi kreatívnymi výtvormi strašidiel si ozdobili nástenky v triedach. V ďalšom bloku aktivít sa žiaci zúčastnili vychádzky a hravou formou spoznávali sochy pred regionálnym múzeom. Práca žiakov druhého stupňa bola zameraná na projektové vyučovanie, pričom cieľom bolo poukázať na prepojenie obcí mikroregiónu Cedron. Žiaci piateho ročníka sa zamerali na symboliku erbov obcí a na konkrétne pamiatky a obľúbené miesta mikroregiónu.

Šiestaci a siedmci si svoje vedomosti preskúšali vo vedomostnom kvíze, ôsmaci a deviatici vytvárali projekty k vybraným historickým pamiatkam. Regionálny deň patrí k tradičným a obľúbeným aktivitám základnej školy, pričom sa snaží motivovať žiakov k záujmu o miesta, ktoré možno často navštevujeme, no ktorých bohatú minulosť občas prehliadame.

Mgr. Dagmar Kiššová

Čítanie v školskej záhrade

September je mesiac, v ktorom sa dá vykonávať viacero edukačných aktivít. Jednou z nich môže byť čítanie v prírode. Nádherná školská záhrada pri Odbornom učilišti internátnom v Mojmirovciach sa na takúto zmysluplnú činnosť priam ponúka.

Možnosť príjemného posedenia s knihami vonku sme so žiakmi využili aj pre odporúčanie hygienikov zdržiavať sa v exteriéri vzhľadom na súčasnú epidemiologickú situáciu. Spoločnosť nám robili ešte stále kvitnúce voňavé žlté a červené ruže, nádherné kríky i liečivé bylinky. Popri čítaní a počúvaní literárnych textov sme pozorovali farebné motýle. Symboly pomaly sa lúčiaceho leta nám pripomenuli, aké je dôležité naplno precítiť každý okamih života.

Vyučovacia hodina slovenského jazyka a literatúry v starostlivo udržiavanej záhrade obklopennej vzácnymi stromami nám pri čítaní rýchlo ubehla. Spojenie knižného umenia s prírodným prostredím je liečivým prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese.

PaedDr. Iveta Štefanovičová

Foto: Zuzana Kis Cintulová

Posviacka krížovej cesty

Dňa 13. septembra 2020 sa počas nedeľnej bohoslužby uskutočnila v našej obci posviacka novej krížovej cesty, a zároveň bola slávnostne odovzdaná nám všetkým.

Bola to udalosť, na ktorú sme všetci netrpezlivo čakali. Pri zrode myšlienky tohto nádherného diela stáli Emília Brathová, jej manžel Baltazar Brath a Viola Haršániová. Ako je známe, Emília Brathová sa venuje okrem iného aj umeleckej tvorbe sóch z betónu. Svoje skúsenosti a zručnosti pretavila do vytvorenia 14 zastavení krížovej cesty s dominantou kalvárie - zobrazením ukrižovaného Krista. Samotná krížová cesta je venovaná obetiam I. a II. svetovej vojny z obce Mojmírovce (Urmín), aby sme aj takto pamätali, že svetové konflikty bolestivo zasiahli i do životov našich predkov.

Aká by to bola krížová cesta, ktorá by si neprešla vlastnou krížovou cestou. Na samotnú realizáciu a dokončenie diela do tej podoby, v akej ju máme teraz, bolo treba čakať takmer dva roky. Financovaná bola zo zbierok štrnástich rodín, veriacich Mojmíroviec a z príspevkov iných bohuznámych osôb. Do realizácie diela sa zapojili viacerí sponzori a dobrovoľníci. Výsledné stvárnenie dal dielu architekt Norbert Dúbravský a vďaka patrí PD Mojmírovce za precízne zrealizované stavebné práce. Všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k realizácii krížovej cesty, patrí úprimné Pán Boh zaplat'! Prekonali sa všetky väčšie či menšie prekážky a dnes môžeme konštatovať, že riadením Ducha svätého je dielo hotové na oslavu nášho nebeského Otca.

Dátum posviacky bol vybraný uvažlivo, v strete významných kresťanských sviatkov. 14. septembra kresťania slávia Povýšenie svätého kríža a 15. september je sviatkom Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. Vysviacku na potešenie nás farníkov vykonal vdp. Jozef Marko. Počasie bolo nádherné, organizátori

zvládli všetko výborne a záverečné agapé dalo peknú bodku za nedeľnou sv. omšou. Všetci sme odchádzali povzbudení a s radosťou, že sa opäť v obci podarila pekná, prospešná a bohumilá vec.

Situovanie krížovej cesty na ceste k cintorínu nech nám symbolizuje, že na večný odpočinok sa ide nielen cez príjemné a pekné chvíle v živote, ale aj cez životné skúšky a strádania. Kresťania im hovoria životné kríže. Krížovou cestou si pripomíname utrpenie nášho pána Ježiša Krista a jeho osobnú obetu za spásu ľudstva. Preto si skromne prajem, aby sa táto krížová cesta stala pre nás Mojmírovčanov miestom rozjímania, aby tam ľudia hľadali odpovede na svoje životné otázky, hľadali riešenia svojich problémov, čerpali pri modlitbách pokoj a radosť. Nech slúži nielen veriacim, ale osloví každého, kto potrebuje pomocť v životných skúškach v rodine, pri chorobe, strate blízkeho, problémoch v manželstve, či v práci. Veď toho, čo riešime a prežívame každý deň, je tak veľa.

Mgr. Tomáš Dúbravský
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Kreativita, čo prináša radosť všetkým

Námestie sv. Ladislava už niekoľko rokov skrášajú nápadité diela našej Mojmirovčanky Jozefíny (Justíny) Tulipánovej. Počas tejto jesene sme tu napríklad mohli stretnúť postavu včelára a včelu sediacu na úle pri pohári mojmirovského medu.

Veľkonočná zajačia rohdinka, slamený pár dotvárajúci atmosféru Dní obce Mojmirovce, pútavé aranžovanie chryzantém v čase dušičiek, či adventný veniec so sviecami a vyzdobený vianočný strom, sa stali prirodzenou súčasťou mojmirovského

námestia. Okrem námestia sa s výtormi pani Justíny môžeme stretnúť i na zrekonštruovanom námestíčku na Rínku (snehuliak, drevený krigeľ s kvetmi) a vďaka jej starostlivosti kvitnú kvety na zábradlí mosta nad miestnym potokom, pri soche Panny Márie pred Kostolom svätého Ladislava a v záhonoch pred regionálnym múzeom.

Ako mi pri stretnutí porozprávala pani Tulipánová, jej súčasná aktivita a tvorba diel z prírodného materiálu sú prirodzeným vyústením jej dlhoročného záujmu o ručné práce, ako je vyšívanie, pletenie z drôtu, výroba ozdôb z papiera a netradičná výzdoba veľkonočných kraslíc. Z iniciatívy Poľnohospodárskeho družstva Mojmirovce vyrobila prvý alegorický voz z ovocia a zeleniny a dožinkové vence, ktoré sme videli v sprievode pri oslavách Dní obce Mojmirovce.

charakteristický prístroj na postrekovanie viniča a čiapku so znakom záhradkára. Žena – slameníčka niesla v rukách košík ovocia a zeleniny. Rok 2018 bol venovaný oslave zberu kukurice a slamený pár mal oblečenie z plátna. V roku 2019 bol zdrojom inšpirácie kroj ako významný prvok ľudovej kultúry.

Pani Tulipánová si svoje aktivity starostlivo dokumentuje fotografiami, čo ešte viac oživuje jej rozprávanie a zážitky spojené s prípravou rôznych diel. Pri opisovaní zdrojov svojej inšpirácie zdôrazňuje, že konkrétne námety prichádzajú v prvom rade od pána starostu. Od úvodných nápadov k ich realizácii je dlhá cesta a pani Tulipánová priznáva, že výroba jednotlivých diel je časovo náročná, vyžaduje si premyslený prístup a veľa experimentovania s materiálom. Najradšej pracuje s darmi prírody a svoje diela pripravuje zo slamy, ihličia, dreva alebo kvetov. Kvôli lepšej odolnosti voči počasiu sú diela dotvorené aj umelým materiálom, najčastejšie fóliou.

Za výrobou jednotlivých výtvorov je nielen práca pani Tulipánovej, ale ako vraví, pri vzniku diel je veľmi dôležitá pomoc iných. Od roku 2017 je jej aktívnou spolupracovníčkou pani Alžbeta Hrbková, s výzdobou prvého adventného venca jej asistovala pani Mária (Maruška) Kukanová a sudový krigeľ na námestíčku pri Rínku poskytol pán Ľubomír Striha. Neodmysliteľná je i dlhodobá pomoc zamestnancov obecného úradu.

Zaujímavý príbeh so sebou nesie aj adventný veniec. Pôvodnú konštrukciu z pletiva a vetvičiek vystriedala v roku 2017 železná konštrukcia. V roku 2018 oživil mojmirovský vianočný strom betlehem, ktorý vyrobila pani Emília Brathová.

Diela pani Tulipánovej sa stávajú súčasťou verejného priestoru, oživujú ho a dotvárajú. Esteticky skráslený priestor nám v konečnom dôsledku prináša pozitívne pocity a emócie, no zároveň nás nabáda ku starostlivosti a aktívnemu záujmu o prostredie, v ktorom žijeme.

Ďakujem vám za rozhovor a prajem ešte veľa zaujímavých nápadov.

V roku 2015 pani Tulipánovú oslovil starosta Mojmiroviec Mgr. Martin Palka s návrhom spolupráce pri skrášľovaní našej obce. Počas veľkonočných sviatkov v roku 2016 sme na námestí videli slameného zajaca, prvý monumentálny výtvor, s prípravou ktorého pani Tulipánovej pomáhala pani Eva Borovská. V roku 2017 pribudla k slamenému zajacovi zajačica a v roku 2018 sa objavil slamený zajačík. Veľkonočný „zajačí“ projekt tak zaujímavovo reflektuje symboliku zmeny v ľudskom živote a zdôrazňuje hodnoty rodinného života a spolupatričnosti.

Premenami prechádza aj jesenný slamený pár. V roku 2017 bola jeho výzdoba zameraná na tému záhradkárstva. Slamený muž mal na sebe

Rozhovor pripravila
Mgr. Dagmar Kiššová
Foto: archív J. Tulipánovej

Kreatívni ľudia nášho regiónu

V predchádzajúcom čísle časopisu Mojmirovčan sme vám v rámci série Kreatívni ľudia nášho regiónu predstavili umelcov pod značkami Wi-Pe-Ro style, Atelier Michael, Mastičky od Lauričky a Nikol Jewelry. V tomto článku by sme chceli dať priestor ďalším talentovaným tvorcom, ktorí našli svoju záľubu či uplatnenie v naozaj pestrých záujmových oblastiach.

Silvia a Magdaléna Grambličkové,
Zeliny z doliny

M a g d a l é n u Grambličkovú môžete poznať ako úžasnú kvetinárku tvoriacu pod názvom Zeliny z doliny. Žije vo Veľkej Doline a spolu so sestrou Silviou sú nadšené záhradníčky. Pestujú rezané kvety a viažu z nich kytice, ktoré ďalej predávajú, či

používajú na výzdobu počas rôznych spoločenských udalostí. Ku kvetinovému farmárčeniu ich inšpirovali anglické záhradnícke seriály BBC, ktoré ich presvedčili, že kvetinárčenie môže vyzerat' aj inak ako sterilné pestovanie kvetov v holandských skleníkoch. Materiál čerpajú zo záhrad na Doline, v Jatove a v Nitre. Magdaléninou špecialitou sú drobné kvetinové ozdoby na svadby, napr. pierka či venčeky. Najväčším spoločným snom sestier je jedného dňa vytvoriť farmu, kde sa budú pestovať nielen kvety, ale aj zelenina či bylinky.

Kontakt: FB stránka *Zeliny z doliny*

Foto: Jana Martišková

Veronika Cigaňová

Veronika Cigaňová z Mojmiroviec sa vo voľnom čase venuje pečeniu tort. K pečaniu inklinovala už v mladosti. Začínala s koláčmi a muffinmi, až sa jedného dňa rozhodla spraviť tortu na rodinnú oslavu. Celý proces tvorby jej učaroval a skúšala to znova a znova. Dnes peče torty nielen pre známych, ale aj pre širšiu klientelu. Preferuje jednoduchosť, čerstvosť a ako sama hovorí, chce v zákazníkoch vzbudiť chuť priamo sa do jej výrobkov zahryznúť. Nepoužíva žiadne poľahové hmoty. Uprednostňuje len piškótu, ovocie a krém, ktorý neobsahuje maslo ani margarín a je zložený najmä zo surovín ako mascarpone, tvaroh či šľahačka. Jej snom je mať vlastnú výrobnú s tortami a rôznymi drobnými koláčikmi.

Kontakt: Instagram: @veronikabeb

Foto: Veronika Cigaňová

Simona Klobučníková JASKAstyle

Simona Klobučníková žije v Mojmirovciach a viac ako 20 rokov sa profesionálne venuje zákazkovému šitiu odevov pre všetky vekové kate-

górie. Pracuje pod značkou JASKAstyle, pričom názov je odvodený od skratky druhého mena jej dcéry - Michaela Jasmina. V jej tvorbe nájdete šaty, tuniky, tričká, sukne, blúzky, čiapky, ale aj zložitejšie spoločenské šaty, športové oblečenie či oblečenie pre deti. Má to šťastie, že táto práca je zároveň aj jej koníčkom. Jej kvalitné a precízne ušité produkty oceňujú noví i verní zákazníci z celého regiónu.

Kontakt: FB stránka *JASKAstyle*

Foto: Michala Fúsková a Simona Klobučníková

Zuzana Černeková Vopálková so synmi

Zuzana Vopálková žije v Poľnom Kesove a pred dvomi rokmi jej počas materskej dovolenky učarovalo kváskovanie. Založila si vlastný kvások, o ktorý sa stará dodnes a začala piecť pre svoju rodinu ako „pekár - amatér“. Vtedy jej ešte vôbec nenapadlo, že raz upečie chlieb, pečivo alebo koláč, ktorý bude chutiť nielen rodine, ale aj širokému okoliu. Jej špecialitou sú kváskové hamburgerové zemle s originálnou receptúrou. Zuzka obdivuje kváskových pekárov, ktorí sa vedú touto prácou uživiť, nakoľko je to časovo aj fyzicky náročná činnosť. Jej výrobky nájdete na FB stránke *Zdravé Kváskové*. V súčasnosti sa síce vracia do pracovného života, ale pevne verí, že sa ku svojej veľkej vášni onedlho opäť vráti.

Kontakt: FB stránka *Zdravé Kváskové*

Foto: Michala Fúsková

Mirka Hegyi Snítilová žije a tvorí pod značkami *Lokálka* a *Recyky od HAMUJ* na Hornom Taráni. Jej tvorba je odrazom kreatívnych pohnútok a prirodzeným výsledkom toho, že od malička inklinovala k tvoreniu. Všíma si, čo nám príroda ponúka, spoznáva to, zbiera a spracúva. Prevažujú čisté bylinky, ale vyrába aj čajové

zmesi, bylinné sirupy, olejové maceráty, masťičky či likéry. Jej druhou vášňou sú staré veci, ktoré pretvára pod názvom *Recyky od HAMUJ*. Rôznym stolíkom, stoličkám, rámikom a kufrom dáva nové využitie v podobe nábytkových solitérov a doplnkov. V jej tvorbe sa nájdú aj drobnosti pre potešenie, náušnice, náramky či brošne a rôzne recyklované výrobky zo stužiek, kartónov, plechoviek, skla a oblečenia.

Obnovený svadobný rám

V jej tvorbe sa nájdú aj drobnosti pre potešenie, náušnice, náramky či brošne a rôzne recyklované výrobky zo stužiek, kartónov, plechoviek, skla či oblečenia. Obľúbeným produktom sú svadobné rámy zo starých drevených rámov, ktoré sú vybrúsené, ošetrované, namaľované a dozdobené. Mirka zastáva názor, že všetko sa dá prepojiť s deťmi. A hoci je to náročnejšie, teší ju, že jej deti, aj vďaka tejto tvorbe, v sebe rozvíjajú tvorivosť, spoluprácu a lásku k prírode.

Produkty Lokálky

Kontakt: FB stránka *Lokálka a Recyky Od HAMUJ*

Foto: Michala Fúsková a FB Lokálka

Ďakujeme za možnosť opäť publikovať v časopise *Mojmirovčan*. Ďalšie pracovité ruky, tvorivé mysle a nadaných tvorcov predstavíme nabadúce. Budeme radi, ak ich svojou objednávkou, pochvalou či azda len pozitívnou myšlienkou podporíte v týchto neľahkých časoch.

Michala Fúsková, Lucia Ambrózová

Kontakt: mfuskova@ukf.sk

Sviatok Panny Márie Ružencovej

(7. október)

„Kráľovno sv. Ruženca, oroduj za nás!“ je prosba vyšíť na zástave, ktorá v minulosti visela v interiéri Kostola sv. Ladislava. V súčasnosti zdobí expozíciu Farskej knižnice v Regionálnom múzeu Mojmirovce.

Na zástave je vyobrazená Panna Mária s dieťaťom, sv. Dominik so psíkom a knihou a sv. Katarína Sienská. Práve k sv. Dominikovi sa viaže modlitba ruženca. Sv. Dominik sa narodil v druhej polovici 12. storočia (v roku 1172 alebo 1173) v obci Calaruega v Kastílii (Španielsko). Pochádzal pravdepodobne zo šľachtickej rodiny. Študoval teológiu a filozofiu a pritom preukazoval veľkú zbožnosť. V roku 1206 založil ženský kláštor v Prouille, ktorý mal slúžiť ženám na vzdelávanie a prípravu a kazateľom na pomoc a v prípade potreby aj ubytovanie. Pre kláštor napísal aj pravidlá na základe reguly sv. Augustína. V tom čase tiež vytvoril základ pre budúcu rehoľu, keď založil prvé konventné bratstvo. Bol známy horlivým kázaním a ustavičnou modlitbou. Podľa tradície sa mu raz zúfalemu v jeho úsilí šíriť pravú vieru zjavila Panna Mária a povedala mu,

aby si vybral hlavné pravdy viery, vysvetľoval ich a učil ľudí modliť sa. Naučila ho modliť sa ruženec. Mnoho ľudí sa vďaka tomu obrátilo na vieru a ruženec sa stal dedičstvom rádu dominikánov. V Ríme sa sv. Dominik stretol aj so sv. Františkom z Assisi, ktorý bol jeho súčasníkom. V roku 1216, keď sa vrátil do Francúzska, rozhodol sa so svojimi sympatizantmi prijať augustiánsku regulu. Prvý kláštor dominikánov bol založený pri kostole sv. Romana v Toulouse. Novú rehoľu schválil pápež Honorius II.. Dominikáni založili množstvo kláštorov nielen vo Francúzsku, ale aj v Taliansku a Španielsku. Zašli až do Švédska, Nórska, Írska aj Maroka. Dominik založil aj tretie rády – Ružencový spolok a Spolok obrancov viery (Milites Christi). Do tretieho rádu patrila aj sv. Katarína Sienská a sv. Zdislava z Lemberka. Sv. Dominik zomrel v Bologni 6. augusta v roku 1221. Pochovaný je pod dlažbou kostola sv. Mikuláša. Za svätého ho vyhlásil pápež Gregor IX. v roku 1234. Samotný sviatok Ružencovej Panny Márie sa viaže k víťazstvu európskych vojsk nad Osmanmi pri Lepante 7. októbra 1571. Katolícke vojsko vtedy porazilo moslimov. Moslimovia boli vo veľkej prevahe a ich cieľom bola definitívna porážka Európy. Pápež Pius V. vyzval celý katolícky svet na modlitbu ruženca za ochranu viery a Európy. Spoločne s biskupmi sa v bazilike Santa Maria Maggiore modlil za víťazstvo. Počas modlitby dostal zjavenie z neba, že boj je vyhratý, a tak ďakoval Panne Márii, že svojím orodovaním zachránila Európu pred moslimami.

Pápež nariadil každoročne sláviť 7. október ako spomienku na víťazstvo a tento sviatočný deň v Cirkvi zasvätil Panne Márii Víťaznej. Až v roku 1960 pápež Pavol VI. sviatok premenoval na sviatok Panny Márie Ružencovej. Slovenský národ uctieva Panu Máriu ako svoju patrónku a ochrankyňu. Úctu obyvateľov k Panne Márii

v našej obci vyjadruje aj baroková socha Panny Márie s dieťaťom na Námestí sv. Ladislava, ktorá sa v archívnych záznamoch spomína už v roku 1779. V Kostole sv. Ladislava sa nachádza vzácna vitráž s vyobrazením Panny Márie s dieťaťom, drevená baroková Pieta a socha Panny Márie ako centrálna súčasť bočného oltára.

Edita Filipová

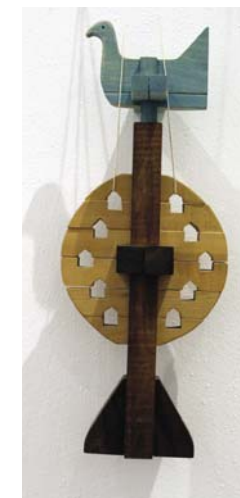
Foto: Ing. Jaroslav Horváth
Zdroj: Životopisy svätých- <http://www.zivotopisysvatych.sk/dominik/>

Výstava ľudová hračka inšpiruje

Ľudová hračka inšpirovala nielen priemyselných dizajnérov, ale aj umelcov. Takto vznikali jedinečné artefakty napríklad Vladimíra Kompánka, Andreja Rudavského, Stanislava Koreňa, Václava Kautmana, Janky Menkyňovej a mnohých ďalších výtvarníkov.

Niekedy stačilo zmeniť proporciu, mierku, inokedy detail povýšiť na celok, farebné stopy znakov, symboliku formy. V námetoch ľudových hračiek nachádzame to všeludské, čo prináša prirodzený život. Alebo prinášal? Volský či konský záprah už tak ľahko nevidíme naživo.

Motívom koníka však nepohrdne žiadne dieťa. A vôbec, svet zvieratiek zobrazených v dreve či textile patrí k najvdčačnejším inšpiráciám. Rozprávkoví draci a mýtickí turoň dráždia fantáziu nielen tých najmladších. Tvorivé inšpirácie našli umelci, napríklad Marián Huba, v konštrukcii hlavolamu, ľudovo nazývaného „čertov uzol“. Vznikli tak skladačky, ktoré po-

silňujú predstavu a logické myslenie. Ja som bol tiež inšpirovaný a fascinovaný ľudovou hračkou, ktorá ma „naučila“ vidieť i zobrazovať svet nepateticky, nepopisne. Veď redukcia detailov je cestou k výtvarnej skratke, k abstrakcii. Silueta tvaru je nositeľkou odkazu, obsahu. Konštrukcia skladačky z hranolov či planžetiek síce tvorcu obmedzí, ale prinúti ho k citlivej abstrakcii. Silueta zvieratiek, proporčne maličkých, privedie autora k jemnému narábaniu s proporciou tvaru, ktorý je charakteristický pre konkrétny druh zvieratka. Táto výstava autorských hračiek chce ukázať konkrétny spôsob, ako sa dá nadväzovať na ľudové hračky. Poďakovanie patrí Regionálnemu múzeu Mojmirovce.

Tento projekt bol realizovaný s finančnou podporou Fondu na podporu umenia.

Robert Žilík
Foto: archív RMM

VYKONÁVAME JADROVÉ VŔTANIE DO ŽELEZOBETÓNU, MURIVA, KAMEŇA

Prevrtáme základ, veniec, chodník, plot, oporný múr. Vhodné pre digestor, kanalizáciu, komín, rozvody vody, plyn. Vrtáme v priemeroch od 20 mm – 400 mm, vypilujeme rôzne otvory. Obhliadka zdarma. INFO: 0918 371 809 ☎ www.vrtanie.eu

STARÉ ČASOPISY

ROHÁČ, KAMARÁT,
FILMaDIVADLO, KINO,
ELEKTRÓN, AUTO-MOTO ...
výkup 0905 259 609

mail: pd@panter-pmd.sk

Foto: Dominika Klačanová

Autoškola PANTER

JAZDÍME BEZPEČNE!

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B a B96

 Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň ♠ Infolinka: 0905 554 888